

VARKAUDEN KAUPUNKISTRATEGIA 2018 – 2040: ASUKKAIDEN WARKAUS

Khall 11.12.2017, Kvalt 18.12.2017

VISIOIMME KUNNIANHIMOISESTI!

Vuonna 2040 Warkaus on Itä-Suomen keskiössä sijaitseva, hyvät liikenneyhteydet omaava, tulevaisuuteen katsova 62 000 asukkaan kansainvälinen teollisuuskaupunki, jossa arvostetaan monipuolista yrittäjyyttä.

Olemme kanava maailmalle.

Meille kestävä kehitys ja sosiaalinen vastuullisuus ovat keskeisiä arvoja. Panostamme yhteisöllisyyteen ja osallisuuteen.

Meillä on laadukkaat ja lähellä asukasta olevat palvelut. Arki on toimivaa ja vapaa-aika voimaannuttavaa luonnon, vesistöjen ja kulttuurin äärellä.

ETENEMME MÄÄRÄTIE TOISESTI!

Strategiset kärkitavoitteemme ovat:

1. 62000 asukkaan Warkaus muodostaa vetovoimaisen ja elinvoimaisen talousalueen Itä-Suomessa
2. Warkaudessa asuu hyvinvoivia ihmisiä
3. Warkaus koostuu elinvoimaisista kaupunginosista
4. Warkauden vahva talous turvaa elinvoiman

Kärkitavoitteet on kuvattu liitteinä olevissa **tuloskorteissa**.

TOIMIMME TARMOKKAASTI!

Kärkitavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi olemme määritelleet toimenpiteitä, jotka tarkentuvat yhteistyössä kaupunkilaisten, tytär- ja osakkuusyhteisöjen, paikallisten yritysten, järjestöjen, esimiesten ja henkilöstön ym. kumppaneiden kanssa strategian toimeenpanon kuluessa.

Kärkitavoitteita toteuttavat toimenpiteet on kuvattu liitteinä olevissa **tuloskorteissa**.

Strategian toimeenpanon alkaessa tarkennamme ja sovimme, kuinka vahvistamme ja uudistamme kunnallisen demokratian foorumeita ja kanavia, osallistamme kuntalaiset strategian toimeenpanoon ja arviointiin, viestimme nykyaikaisesti ja rohkeasti, innostamme työntekijät talkoisiin, vastaamme digiyhteiskunnan haasteisiin ja ohjaamme tytär- ja osakkuusyhteisöjä kohti yhteisiä tavoitteita.

SEURAAMME SÄÄNNÖLLISESTI & ARVIOIMME AKTIIVISESTI!

Kärkitavoitteiden toteutumisen seuraamiseksi olemme määritelleet kullekin kärkitavoitteelle keskeiset mittarit. Niiden kautta arvioimme strategian toteutumista puolivuositain.

Strategiakaudella toimielinten päätöksiä arvioidaan suhteessa aina siihen, toteuttavatko ne kaupunkistrategiaa.

LIITTEET: strategisia kärkitavoitteita kuvaavat tuloskortit 1-4

LIITE 1

Kehittämisen kärkitavoite 1: 62000 ASUKKAAN WARKAUS MUODOSTAA VETOVOIMAISEN JA ELINVOIMAISEN TALOUSALUEEN ITÄ-SUOMESSA

11.12.2017 khall, 18.11.2017 kvalt

Vastuuhenkilöt: kaupunginjohtaja Hannu Tsupari ja Navitas Oy:n toimitusjohtaja Jouko Laitinen

Varkaus on Itä-Suomen vetovoimainen 62000 asukkaan kansainvälinen kasvukeskus.

Varkauden päätöksenteko on yrittäjäystävällistä ja edistää erikokoisten yritysten toimintaedellytyksiä ja mahdollistaa niiden kasvua ja kilpailukykyä.

Varkaudessa on riittävästi ja laadukasta toisen asteen ja ammattikorkeakouluopetusta sekä innovaatioympäristö, jotka turvaavat yritysten tarvitseman osaavan työvoiman ja palvelujen saannin sekä tutkimuksen ekosysteemin yhdessä yliopistojen kanssa (Savonia-ammattikorkeakoulu, Lappeenrannan Teknillinen yliopisto LUT, Itä-Suomen yliopisto UEF, Jyväskylän yliopisto ja Aalto-yliopisto). Kaupunki vahvistaa yhteyksiä kotimaisiin ja kansainvälisiin koulutus- ja tutkimusyhteisöihin.

Varkaudessa toimii virtuaaliyliopisto sekä ”demola”, jossa yritys esittää idean tai haasteen, joukko opiskelijoita ottaa sen muutamaksi kuukaudeksi työn alle, kokeilee ja etsii siihen ratkaisuja. Varkaudessa on käytössä myös ”Tiituksenmalli”, jolla mahdollistetaan, helpotetaan ja tuetaan nuorten yrittäjyyttä ja yrittäjäksi ryhtymistä.

Varkaus on helposti saavutettavissa ja se on houkutteleva sijoittumiskohde myös uusille yrityksille.

Varkaudessa tarjottavat palvelut ovat laadukkaita ja lähellä. Varkaus tarjoaa monipuolisia, luonnonläheisiä ja edullisia asumisvaihtoehtoja.

Varkaudessa päättäjät, asukkaat, yritykset ja yhteisöt ovat aktiivisessa vuorovaikutuksessa keskenään ja täällä arvostetaan kokeilukulttuuria sekä innovatiivisuutta.

Luonto, vesistö ja Varkauden rikas kulttuuriympäristö ovat merkittäviä vetovoimatekijöitä.

Saimaa-brändillä vahvistetaan Varkauden seudun matkailua.

Keski-Savon kuntien ja muiden toimijoiden tiivis yhteistyö lisää seudullista elinvoimaa.

Varkauden vahvat kansainväliset vientiyritykset vievät Pohjois-Savon liiton maakuntaohjelmassa asetettuja kehittämisen kärkiä eteenpäin, luoden pk-yrityksille kasvua verkostojensa kautta.

STRATEGINEN TAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUUTAHO
Varkauden työllisyysaste nousee ja työttömyys pienenee	Luodaan edellytykset yrityksille uusien työpaikkojen syntymiselle ja nykyisten säilymiselle	Työllisyysaste Työttömyysaste Uudet työpaikat	Kaupunginvaltuusto Kaupunginhallitus Navitas Kehitys Oy Työllisyyspalvelut
	Toteutetaan työllisyysohjelmaa suunnitellusti	AKR-rahojen määrä	
Varkaus houkuttelee ja	Varmistetaan laadukkaat ja riittävät yhden luukun	Asiakaspalaute	Kaupunginhallitus

<p>kiinnostaa yrityksiä ja sijoittujia</p>	<p>yrityspalvelut, joita täydentävät mentorointi ja yrityskummitoiminta</p> <p>Yrityksille on riittävästi tontteja ja toimitiloja tarjolla</p> <p>Kaavoitus ja lupaprosessit ovat joustavia ja nopeita</p> <p>Vahvistetaan Osmajoentien kampusta tukemaan yritysten ja oppilaitosten yhteistyötä, jotta T&K (tutkimus & kehitys) -toiminta ja innovaatioalusta vastaavat paikallisen ja alueellisen elinkeinoelämän tarpeisiin.</p> <p>Varmistetaan, että koulutusorganisaatiot huomioivat paikallisten yritysten tarpeet (edunvalvonta, koulutusorganisaatioiden ja yritysten vuoropuhelu) > <i>”edunvalvontastrategia”</i></p> <p>Investoidaan teollisuustontteihin (mm. datacenter)</p> <p>Toimitaan aktiivisesti vetovoimakeskuksen syntymiseksi</p>	<p>Yritysten sijoittumiset</p> <p>Kattavat koulutusohjelmat ja riittävät hakijamäärät</p>	<p>Konsernijohto</p> <p>Navitas Kehitys Oy</p>
<p>Kasvu- ja vientiyritysten määrää lisäntyy</p>	<p>Osallistutaan maakunnalliseen yritysrahastoon ja luodaan seudullinen kasvurahasto</p> <p>Huolehditaan yritysneuvontapalveluiden tasosta ja laadusta</p> <p>Tuetaan omistajavaihdoksia</p> <p>Turvataan uusyrityskeskustoiminnan jatkuminen ja rahoitus</p>	<p>Yritysten liikevaihdon kasvu</p> <p>Viennin kasvu</p> <p>Yritysten määrän kasvu</p> <p>Onnistuneiden omistajanvaihdosten määrä</p>	<p>Navitas Kehitys Oy</p>

Väkiluku kasvaa	Mahdollistetaan työpaikkojen lisäys	Varkauden väkiluku Lasten ja nuorten määrän kasvu	Kaupunginvaltuusto Kaupunginhallitus Konsernijohto Navitas Kehitys Oy
	Tuetaan lapsiperheitä/palvelut		
	Luodaan vetovoimainen ja houkutteleva kaupunki		
Paikallisten pk-yritysten osuus hankinnoista kasvaa	Hankintoja pilkotaan ja jaetaan osiin	Paikallisilta pk-yrityksiltä tehtävien hankintojen määrä	Konsernijohto Kaikki toimialat
	Sosiaaliset kriteerit otetaan käyttöön osassa hankintoja		
	Yritysvaikutusten arviointikriteerit uudistetaan ja otetaan käytäntöön		
Varkauden saavutettavuus on hyvä	Linja-auto ja raideliikenteen yhteyksiä parannetaan	Vuorojen määrän kasvu Lentoyhteydet toimivat	Kaupunginhallitus Kaupunginjohtaja Navitas Kehitys Oy
	Lentoliikenteen järjestämismvaihtoehdot selvitetään		
Nuoret sitoutuvat Varkauteen	Varmistetaan laadukas varhaiskasvatus, perusopetus ja lukio kansainvälisyys huomioiden	Nuorten aikuisten paluumuutto Väestön ikärakenne	Konsernijohto Kaikki toimialat
	Lisätään työssäoppimispaikkoja		
	Hyödynnetään ammatillisen koulutuksen reformin mahdollisuuksia (lisääntynyt oppiminen yrityksissä) ja torjutaan uhkia (oppimisen tehostettu tuki)		
	Virtuaaliyliopisto		
	Panostetaan kaupungin virikkeellisyyteen		
	Panostetaan viestintään ja markkinointiin		
Matkailu kehittyy	Hyödynnetään Visit Finlandin Saimaa-yhteistyötä	Seudun matkailuyritysten liikevaihdon kasvu	Kaupunginhallitus Navitas Kehitys Oy

	Toimitaan aktiivisesti Aalto-kaupunkiverkostossa	Selkeä kärkiyritys matkailussa	
	Tuodaan esiin paikallisia kohteita		
	Hyödynnetään teollista kulttuuriperintöä matkailussa		
Seudullinen yhteistyö tiivistyy	Perustetaan yhteisiä toimia/virkoja ja käynnistetään yhteistyö, Varkaus veturina	Keski-Savossa yksi kunta	Kaupunginjohtaja KV puheenjohtajat KH puheenjohtajat Navitas Kehitys Oy
	Tehdään yhteistä edunvalvontaa maakunnallisesti ja valtakunnallisesti		
	Tehdään yhteistä sijoittumis- ja vetovoimamarkkinointia		

Kehittämisen kärkitavoite 2: WARKAUDESSA ASUU HYVINVOIVIA IHMISIÄ

11.12.2017 khall, 18.11.2017 kvalt

Vastuuhenkilöt: sosiaali- ja terveysjohtaja Seppo Lehto, sivistysjohtaja Timo Tuunainen, hyvinvointikoordinaattori Marja-Liisa Honkanen

Terveyden edistämisellä ymmärrämme kaikkea sitä toimintaa, jonka tarkoituksena on terveyden ja toimintakyvyn lisääminen, terveysongelmien ja väestöryhmien välisten terveyserojen vähentäminen.

Varkaudessa on toimiva peruserikoissairaanhoidon KYSin ja aluesairaalan kumppanuuteen perustuva yksikkö, jossa keskeistä on, että terveyspalvelut tuotetaan inhimillisesti, taloudellisesti ja lähellä ihmistä.

Kaupunkistrategialla vaikutamme tietoisesti terveyteen ja hyvinvoinnin taustatekijöihin kuten elintapoihin, elämänhallintaan, elinoloihin, elinympäristöön sekä palvelujen toimivuuteen ja saatavuuteen.

Hyvinvoinnin edistäminen on meidän kaikkien vastuulla. Vastuun kantavat osaltaan kaupunkilainen, kaupunki ja maakunta. Maakunnat tarjoavat asiantuntemusta osaamistaan kunnille hyvinvoinnin lisäämiseksi. Järjestöt ja yhteisöt ovat meille tärkeitä yhteistyökumppaneita.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen visiona on onnellinen, omatoiminen, terve ja tasapainoinen varkautelainen. Pyrimme siihen vaikuttamalla sekä yksilöön että ympäristöön ja vahvistamalla osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Tämän strategisen painopisteen tehtävänä on hyvinvoinnin ja terveyden erojen kaventaminen sekä voimavarojen oikea kohdentaminen. Palvelutuotanto järjestetään asiakaslähtöisesti moniammatillisesti ns. yhden luukun mallin periaatteiden mukaisesti. Hyvinvointia edistävät palvelut mahdollistetaan myös syrjäytymisuhan alla oleville kuntalaisille.

STRATEGISEN TAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUUTAHO
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen otetaan huomioon kaikissa päätöksissä ja toimissa	Hyvinvointikertomuksen valmistelu ja jalkauttaminen	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit	Kaikki viranhaltijat ja luottamushenkilöt Hyvinvointikoordinaattori
	Toimitaan ennaltaehkäisevästi panostamalla kaupungin peruspalveluihin kehittämällä vaikuttavuusarviointia		
Varkautelaiset kokevat osallisuutta oman hyvinvointinsa ja	Osallistavat toimintatavat (mm. eri vaikuttamiskanavat, foorumit, asiakasraadit)	Toimenpiteiden toteutuminen eri toimialoilla ja kolmannen sektorin	Asukkaat Operatiivinen johto ja esimiehet

terveytensä edistämisessä	Aktiivinen tiedottaminen mm. Internet ja sosiaalinen media	toiminnassa Asiakas/asukaspalaute	Luottamushenkilöt
	Luodaan 'Kylät ja korttelit' - kansalaistoiminnan ohjelma		
Varkautelaisten hyvinvointi ja toimintakyky paranee	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden ja toimenpiteiden määrittely ja seuranta hyvinvointikertomuksessa	Hyvinvoinnin työkaluista saatava tieto, mm. TEA-viisari ja kouluterveyskysely Asiakas/asukaskyselyt Hyvinvointikertomuksen indikaattorit	Konsernijohto
	Kehitetään yhteisiä asiakaslähtöisiä palveluprosesseja kaupungin eri toimijoiden välillä.		
	Yhteensovitetaan maakunnan ja kaupungin palveluprosesseja		
Varkautelaiset voivat fyysisesti ja henkisesti hyvin sekä liikkuvat ja harrastavat enemmän	Tuetaan kuntalaisia ottamaan omaa vastuuta	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen indikaattorit Myönnetyt Warkaus-kortit	Sivistyslautakunta Liikunta- ja vapaa-aikalautakunta Kaupunginhallitus Kaupunginvaltuusto
	Rakennetaan kumppanuuksia koulujen, seurojen, yhdistysten, kulttuuritoimijoiden (mm. teatteri) sekä Soisalo-opiston välillä		
	Ylläpidetään monipuolisia liikuntapaikkoja, jotka mahdollistavat edullisen liikunnan kaupunkilaisille		
	Warkaus-kortti mahdollistamaan syrjäytymisuhan alla olevien hyvinvointia edistävät harrastukset		
	Tuetaan seurojen ja yhdistysten toimintaa avustuksilla ja tehdään yhteistyötä niiden kanssa toiminnan kehittämiseksi		

Ehkäistään yksinäisyyttä ja syrjäytymistä, huomioiden erityisesti nuoret ja lapsiperheet	Taataan kaikille oikeus varhaiskasvatukseen	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit	Sivistyslautakunta
	Luodaan kumppanuusverkosto eri toimijoiden kesken	Eri toimijoiden yhteistyön konkreettisten toimenpiteiden toteutuminen	Liikunta- ja vapaa-aikalautakunta
	Lisätään/kohdennetaan resursseja ennaltaehkäisevään työhön esi- ja alkuopetuksessa perheiden arjen hallinnan parantamiseksi.	(kiireellinen tuki, lastensuojelu ja perhetyö)	Kaupunginvaltuusto
	Resursoidaan Nuorten talo ja muita kuntalaisten kohtaamispaikkoja		Kaupunginhallitus

Kehittämisen kärkitavoite 3: WARKAUS KOOSTUU ELINVOIMAISISTA KAUPUNGINOSISTA

11.12.2017 khall, 18.11.2017 kvalt

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Arto Lehtonen

Meille elinvoimainen ja viihtyisä elinympäristö tarkoittaa laadukasta rakennettua ympäristöä, joka mahdollistaa virikkeellisen harrastamisen ja sujuvan liikkumisen, tehokkaat toimintaedellytykset yritystoiminnalle sekä viihtyisän asumisen.

Siihen sisältyvät mm. terveet julkiset rakennukset, joissa ei esiinny sisäilmaongelmia. Tämä edellyttää, että saamme korjausvelan hallintaan, kohdennamme resurssit oikein ja huolehdimme niiden riittävydestä koko rakennuskannan ylläpitoon.

Elinvoimainen ympäristö rakentuu kestävän kehityksen pohjalle. Pienennämme Varkauden kaupungin hiilijalanjälkeä edistämällä aktiivisesti kiertotaloutta ja resurssiviisautta.

Arjessa tarjoamme kuntalaisille ja vieraille viihtyisän ja turvallisen ympäristön, joka aktivoi pitämään huolta omasta hyvinvoinnista. Meillä voit asua maaseudun rauhassa tai viihtyisässä kaupunkiympäristössä.

Varkauden keskustaa kehitetään laadukkaiden kaupallisten palvelujen tarjoajana ja Wanhaa kaupunkia vetovoimaisena kulttuuriympäristönä.

STRATEGINEN TAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUUTAHO
Uudisrakennus- ja peruskorjausinvestoinnit on priorisoitu	Laaditaan pitkän tähtäimen investointisuunnitelma PTS, jossa määritellään, mitä uutta Varkauteen rakennetaan, mitkä rakennukset peruskorjataan, mitkä poistetaan sekä toimenpiteiden aikataulutus ja rahoitus	Ohjelma valmis 3/18 Korjausvelan määrä Investointien toteutuminen	Tekninen johtaja Tekninen lautakunta
Kehitetään kiertotaloutta ja resurssiviisautta sekä edistetään kestävä kehitystä resurssivisausohjelman avulla	Pienennetään hiilijalanjälkeä esim. kehittämällä joukkoliikennettä	Joukkoliikenteen vuoro- ja käyttäjämäärät	Kaupunginvaltuusto Kaupunginhallitus Lautakunnat Konsernijohto
	Kaikki kaupungin omistamat öljylämmitteiset rakennukset muutetaan uusiutuvaan energiaan	Öljylämmitteisten rakennusten määrä	Tekninen toimi

	Siirytään valaistuksessa LED-tekniikkaan valaisimia uusittaessa		Tekninen toimi
	Lisätään aurinkoenergian käyttöä		
	Tehostetaan jätteen lajittelua	Lajittelupisteiden määrä	Keski-Savon jätehuolto LLKY
Virikkeellinen ja osallistava ympäristö, joka kannustaa liikkumaan, asumaan, jäämään, yrittämään jne.	Varmistetaan turvalliset ja hyväkuntoiset kulkuväylät	Vahinkojen määrä	Tekninen johtaja Tekninen lautakunta ELY
	Laaditaan liikuntapaikka-suunnitelma	Liikuntapaikkasuunnitelma valmis 5/18	Liikunta- ja vapaa-aikatoimi
	Rakennetaan omaehtoiseen liikkumiseen kannustavia liikuntapaikkoja		Liikunta- ja vapaa-aikatoimi
	Tuotteistetaan luonto – ja vesistömatkailua	Tuotteistettujen luonto- ja vesistömatkailupalvelujen määrä	Navitas Kehitys Oy
	Vaalitaan historiallista kulttuuri- ja rakennusperinnettä (Wanha Warkaus)		
	Siistitään ja kehitetään Kämäriä; kehitetään kalastus- ja luontomatkailua, luodaan seikkailupuisto	Green Corridor-suunnitelman toteuttaminen	Tekninen toimi
	Ympäristön ja matkailun masterplan	Kiinnostus matkailun kehittämiseen, rahoitus	
	Ahlström-yhteistyön aktivointi/Varkausmäki		
	Huruslahden pohjukan siistiminen umpeutumiselta		

Ympäristö on turvallinen	Päivitetään turvallisuussuunnitelma	Suunnitelma päivitetty 5/18	Kaupunginjohtaja Kaupunginhallitus Poliisi
Varkaus on viihtyisä kaupunki	Tuloväylät ja keskusta-alue pidetään siisteinä ja hyvin hoidettuina	Palaute	Tekninen johtaja Tekninen lautakunta
	Osallistetaan asukkaita ja järjestöjä osallistumaan elinympäristöstä huolehtimiseen ja sen suunnitteluun	Yhteisten hankkeiden määrä	ELY
	Ilman puhtaus	Pienhiukkasten ja puupölyn mittausarvot	
	Viihtyisä elinympäristö ”pienellä budjetilla”	Talkoot (työttömät, nuoret, kolmas sektori)	

Kehittämisen kärkitavoite 4: WARKAUDEN VAHVA TALOUS TURVAA ELINVOIMAN

11.12.2017 khall, 18.11.2017 kvalt

Vastuuhenkilöt: talousjohtaja Helena Pitkänen

Vastuullinen talous on kaupunkilaisille tuotettavien palveluiden sekä kaupungille asetettujen tehtävien toteuttamisen edellytys. Kaupungin tulee myös pystyä sopeuttamaan tulevina vuosikymmeninä toimintaansa ja talouttaan muuttuvaan toimintaympäristöön.

Turvaamme konsernin toiminnan ja laadukkaiden palvelujen tuottamisen kaupunkilaisille varmistamalla kaupunkikonsernin vastuullisen ja tasapainoisen talouden sekä seudullisesti kilpailukykyiset veroproositit ja asiakasmaksut.

Huolehdimme kunnan asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeudesta osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan sekä osallistua talouden suunnitteluun.

Elinvoimaan ja kehittämiseen panostaminen turvaa vahvan talouden.

STRATEGINEN TAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARIT	VASTUUTAHO
Kaupunkikonsernin talous on tasapainossa	Vuosittaiset talousarviot laaditaan niin, että vastuullisen talouden kriteerit täyttyvät	Konsernin vuosikate kattaa poistot Konsernin lainakanta/kuntien keskimääräinen/asukas Konsernin takaukset /kuntien keskimääräinen/asukas Konsernin toimintakate kasvaa vähemmän kuin verorahoitus Kilpailukykyiset veroproositit	Kaupunginvaltuusto Kaupunginhallitus Konserni- ja toimialajohtajat
Asukkaiden osallisuus lisääntyy resurssien suunnittelussa ja käytössä	Valitaan osallistuvan budjetoinnin kohderyhmät	Osallistuvan budjetoinnin kohderyhmien/pilottien määrä	Kaupunginvaltuusto Kaupunginhallitus Kaupunginjohtaja
	Lisätään asukkaiden taloustietoisuutta – viestintä ja visualisointi	Tiedotteiden määrä/vuosi Tapahtumat/osallistujat	Lautakunnat
Palveluratkaisut ovat kustannustehokkaita	Laaditaan uuden Varkauden palvelustrategia, jossa eri tuotantovaihtoehdot ja niiden kustannukset	Ohjelma valmis 5/18 Toimintakustannusten määrä	Kaupunginvaltuusto Kaupunginhallitus Konserni- ja

	selvitetään		toimialajohtajat
	Seurataan ja arvioidaan palvelujen vaikuttavuutta	Asiakastyytyväisyys	
	Ennakoidaan päätösten vaikutus taloudellisten ja palvelun saatavuuden osalta		
Talouden ohjattavuus ja talousjohtamisen prosessi paranevat	Valmennetaan ja perehdytetään esimiehiä ja luottamushenkilöitä (ml. lautakuntien jäsenet)	Koulutuksiin osallistuvien määrä	Kaupunginvaltuusto Kaupunginhallitus Konserni- ja toimialajohtajat
	Kehitetään talousseurantaa ja raportointia; mm. johdon raportointijärjestelmä ja siihen liittyvä valmennus ja käyttöönotto	Talouden seuranta ja toteutuminen tarkentuu ja tehostuu Raporttien lukumäärä Raportointisuunnitelmassa pysyminen	Talousvastaavat
	Kehitetään talousprosessia vuorovaikutteisemmaksi ja osallistetaan siihen johtajat, esimiehet ja luottamusmiehet	Vähintään 2 prosessia/vuosi	
Ymmärretään talouden kokonaisuus poikkihallinnolliset toimet huomioiden	Toimialojen välinen yhteistyö	Kustannussäästöt	Kaupunginvaltuusto Kaupunginhallitus Konserni- ja toimialajohtajat Talousvastaavat
	Prosessien virtaviivaistaminen ja kehittäminen		